

BV Rendement

Dit artikel wordt u aangeboden door BV Rendement

BV Rendement is het nieuws- en adviesmagazine voor directeuren-grotaandeelhouders en ondernemers in het MKB. In BV Rendement leest u maandelijks praktische artikelen over onder meer fiscale wet- en regelgeving, financiële zaken en arbeidsrechtelijke onderwerpen én alle overige actuele informatie met betrekking tot uw bedrijfsvoering.

BV Rendement biedt u onder andere:

- nieuws over veranderende wet- en regelgeving;
- rubrieken met concrete adviezen en tips die u direct in de praktijk kunt brengen;
- artikelen over ondernemerskwesties als het gebruikelijk loon, de auto van de zaak en ontslagrecht;
- marktanalyses over onder meer arbodienstverleners, tankpassen en incassobureaus;
- wekelijkse e-mailservice met het allerlaatste nieuws;
- een aanvulling op de inhoud van elke uitgave met praktische, online tools.

Kijk voor meer informatie of een proefabonnement op www.rendement.nl/bvblad

RISICO'S VOORKOMEN DANKZIJ BEGRIPELIJKE TAAL IN UW JURIDISCHE TEKSTEN

Contracteren mag in normaal Nederlands

Met juridische teksten is iets eigenaardigs aan de hand. Mensen die doorgaans normale teksten schrijven, schieten vaak in de kramp zodra hun tekst een juridische lading heeft. Zinnen worden extra lang gemaakt, krijgen een passieve vorm en er duiken plotseling termen op als 'thans', 'reeds' en 'hetgeen'. De tekst wordt daar niet beter van. Sterker nog: vaak leidt dit soort gewichtigdoenerij alleen maar tot fouten.

Dege ne namens een bv ondertekent wordt bijvoorbeeld niet geïntroduceerd met de term 'vertegenwoordigd door', maar met het deftige 'ten deze vertegenwoordigd door'. Heel chic inderdaad, maar wel fout. Juist is: 'te dezen', maar nog beter is het om dit soort overbodige flauwekul gewoon weg te laten. Als een roman niet begrepen wordt omdat hij bol staat van de oubollige woorden en rare zinsconstructies, is dat jammer voor de auteur. Als een juridische tekst niet begrepen wordt, heeft dat reële gevolgen. U kunt er jarenlang door in de file staan bijvoorbeeld. De spitsstrook op de A1 bij Hoevelaken werd vier jaar lang onterecht afgesloten. De reden? Het ministerie en de landsadvocaat hadden een uitspraak van de Raad van State verkeerd geïnterpreteerd.

Algemene voorwaarden

Juridische teksten zijn bij uitstek bedoeld om door alle betrokkenen begrepen te worden, niet om interessant te doen. Toch zijn het juist vaak juridische teksten die wollig geformuleerd zijn. Kijk

maar eens naar uw eigen algemene voorwaarden. Die zijn waarschijnlijk opgesteld in formeel juridisch Nederlands. Begrijpt u zelf alles wat er staat? Om het extra lastig te maken worden de voorwaarden dan ook nog eens afgedrukt in piepkleine lettertjes. De doelstelling van uw bv is waarschijnlijk niet klanten te misleiden en hen op geraffineerde wijze allerlei verplichtingen door de strot

te duwen. Vermoedelijk is het motto juist om transparant te zijn, benaderbaar en bovenal fair. Waarom gebruikt u dan zulke onbegrijpelijke algemene voorwaarden? Dat is niet transparant, niet fair en het is ook niet nodig.

Beroepen

Dat het ook anders kan, bewijst bijvoorbeeld webwinkel Coolblue. Zij gebruikt op haar website simpele en heldere algemene voorwaarden. Een deel daarvan is grappig bedoeld en dient kennelijk vooral als reclame, maar een ander deel is serieus en toch begrijpelijk opgeschreven. Als u zich tegenover uw klant op uw algemene voorwaarden wilt beroepen, wordt dat sneller geaccepteerd als uw klant de voorwaarden gezien en begrepen heeft, dan wanneer u hem triomfantelijk uitlegt dat ergens in subsectie

Schrijver van ingewikkelde teksten minder intelligent?

Een reden om onleesbare teksten te produceren is dat de jurist denkt dat hij serieuzer overkomt als hij moeilijke en ouderwetse woorden gebruikt. Met behulp van een synoniemenlijst op internet is het eenvoudig om gewone woorden te vervangen door moeilijkere termen. Iemand die 'exceptie' schrijft komt vast veel slimmer over dan iemand die 'uitzondering' zegt. Zou het om die reden nuttig kunnen zijn om in juridische teksten toch wat ingewikkelde en formele termen te gebruiken? Deze vraag is in 2005 onder-

zocht aan de universiteit van Princeton. Het tegendeel blijkt het geval te zijn. Proefpersonen kregen verschillende soorten teksten te lezen. Zij beoordeelden de schrijvers van teksten met korte, begrijpelijke woorden juist als intelligenter dan de schrijvers van ingewikkelde teksten. Kortom: iemand die duidelijk en simpel schrijft wordt niet alleen goed begrepen, maar ook nog eens intelligenter gevonden. U zult uw contracten niet zelf schrijven, maar deze regels gelden natuurlijk net zo goed voor andere zakelijke teksten.

h van lid 7 van artikel 28 een clause verstopt zit waar hij aan gebonden is.

Transparantie

Dat algemene voorwaarden vaak zo slecht leesbaar zijn, is deels een gevolg van luie juristen. Ze kopiëren teksten uit de wet en uit oudere voorwaarden, zonder al te diep na te denken over de begrijpelijkheid daarvan. Het resultaat is dat de gemiddelde lezer er weinig van snapt. Uw klant weet niet precies waar hij voor tekent, maar hij zit er wel aan vast. Als dat de manier is waarop u zaken wilt doen, moet u vooral ouderwetse algemene voorwaarden blijven gebruiken. Maar als u transparant, fair en helder wilt zijn, moet u misschien eens kritisch naar uw voorwaarden kijken. Die hebben dezelfde waarde als ze zijn geschreven in normaal Nederlands en worden afgedrukt in een leesbaar lettertype. En is het echt nodig om tientallen artikelen op te sommen of zou het ook goed komen met de tien belangrijkste?

Transparant zakendoen begint met het hanteren van begrijpelijke voorwaarden. Uw teksten hoeven niet overdreven eenvoudig te worden. Schrijftaal is nu eenmaal iets anders dan spreektaal.

Oubollig

Een goede manier om na te gaan of een schriftelijke term te oubollig is, is door te proberen of het gebruik van het woord in de spreektaal lachwekkend zou zijn. Dat geldt bijvoorbeeld voor 'heden' en 'reeds'. Schrijvers van dit soort negentiende-eeuws Nederlands zijn niet erudiet, maar lachwekkend en zo moeten zij ook behandeld worden. Als u brieven of contracten van uw advocaat krijgt die lijken te zijn geschreven als een ouderwets toneelstuk, moet u die gewoon terugsturen en vragen om een tekst in normaal Nederlands.

Onvermijdelijk

Sommige juristen zullen dan roepen dat ze wel normaal Nederlands willen ge-

bruiken, maar dat het helaas onmogelijk is om daarmee alle juridische bijzonderheden adequaat te omschrijven. Dat is in sommige gevallen waar. De ontbinding van een overeenkomst is iets anders dan de opzegging of vernietiging van een overeenkomst. U kunt die termen niet zomaar vervangen door het simpelweg te hebben over het eindigen van de overeenkomst. Het is onvermijdelijk dat in een contract en in algemene voorwaarden juridische termen gebruikt worden. Daar is niets mis mee. Het is mooi als in uw overeenkomst keurig onderscheid wordt gemaakt tussen de ontbinding en de vernietiging van het contract, maar dan moet u wel weten wat het betekent.

Interpretatie

Er is nog een reden om in heldere bewoordingen op te schrijven wat u bedoelt. Nederlandse rechters hebben de neiging om een contract niet alleen maar te interpreteren op basis van de tekst daarvan, maar ook te kijken naar de bedoeling van partijen en naar wat zij van elkaar mochten verwachten. Dit wordt 'haviltexen' genoemd, naar een beroemd arrest waarin dat voor het eerst gedaan werd. Zo'n interpretatie van de rechter kan ongelukkige gevolgen hebben. Uw wederpartij kan er van alles bijlepen om de rechter te laten zien wat hij eigenlijk bedoeld heeft. Dat gevaar bestaat vooral als u contracten gebruikt waarin wel allerlei ronkende juridische termen staan, maar waarin niet in normaal Nederlands is uitgelegd wat eigenlijk de bedoeling is van partijen. Het is niet gemakkelijk om die bedoeling vast te leggen in contractsbepalingen. Daarom is het nuttig om een soort inleiding bij de overeenkomst te schrijven, waar in begrijpelijke taal wordt uitgelegd wat de achtergrond en de bedoeling van de samenwerking is en wat partijen van elkaar verwachten. Daarmee voorkomt u dat achteraf geconfronteerd wordt met een compleet andere uitleg van de bedoelingen.

*Bert van Mieghem, advocaat bij
Wybenga Advocaten, e-mail:
vanmieghem@wybenga-advocaten.nl*